

לקט דברי הפוסקים בענין איסור עישון סיגריות*

רשימת הפוסקים:

החפץ חיים זצ"ל
 הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל
 הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל
 הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל
 הגאון רבי אפרים גרינבלט זצ"ל
 הגאון רבי אליעזר יהודה וולדינברג זצ"ל
 הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל
 הגאון רבי אהרון קוטלר זצ"ל
 הגאון רבי יעקב קמנצקי זצ"ל
 הגאון רבי משה שטערן זצ"ל
 הגאון רבי שמואל אויערבאך שליט"א
 הגאון רבי אליהו חיים בר שלום שליט"א
 הגאון רבי אשר וייס שליט"א
 הגאון רבי ברוך מאסקוויץ שליט"א
 הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א
 הגאון רבי ניסים קרליץ שליט"א
 הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א

החפץ חיים זצ"ל

"אגב דאתי לידון אודות עישון הסיגארין נדבר קצת אודות זה. הנה כמה רופאים גזרו אומר שכל מי שהוא אדם חלוש אסור לו להרגיל את עצמו בזה שמחליש כחותיו ולפעמים נוגע גם לנפשו. והנה דברתי כמה פעמים עם חלושי כח אודת זה וענו לי שגם הם יודעים ומכירים בעצמם שהעישון קשה להם, אך מפני שהורגלו בזה מכבר קשה להם לפרוש מזה. ואמרתי להם מי התיר לכם להרגיל עצמכם כל כך, אמת שחז"ל אמרו החובל בעצמו פטור, אבל עכ"פ הלא אמרו שאינו רשאי לחבול בעצמו אחד משום ונשמרתם לנפשותיכם ועוד דין הוא דהלא תבל ומלואה של הקב"ה ולכבודו בראנו ונותן לכל אחד בחסדו כח כפי צרכו לתורתו ולעולמו ואיך ירשה העבד לעשות לעצמו כפי רצונו הלא הוא שייך לאדונו ואם ע"י העישון נגרעו כחותיו בודאי יתבע בסוף לדין על זה דהרי עשה זאת ברצון לכו ולא באונס".

(ליקוטי אמרים סי' י"ג)

* ראה ספר אסיא ה (תשמ"ו) שער רביעי – עישון סיגריות, היבט רפואי והלכתי עמ' 222-226; ספר אסיא ח (תשנ"ה) שער חמישי – עישון עמ' 323-367; ספר אסיא יב (תשס"ט) עמ' 79-96.

הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל

"צריך שידע שגם אם אין איסור ודאי בעישון מכל מקום ספיקא דאורייתא ודאי איכא".

(אור לציון – חכמה ומוסר עמ' רכ"א)

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל

"דאם המעשן יודע שהעישון מקצר את החיים, ושקיצור חיים הוא איסור דאורייתא של מאבד עצמו לדעת, ושעל עון זה חייבים מיתה בידי שמים, אסור לו להעיד, ועדותו פסולה".

(קובץ בית הלל, גליון ל"ט עמ' כ"א בשם הרב מרדכי הלפרין, עורך אסיא)

"מעולם לא הצטרפתי לדעת המתירים העישון גם בזמנינו".

(הסכמה לפאר תחת אפר, בהכחשה למה שהובא שם בשמו, הובא שולחן שלמה ע' רפואה ח"ב רכ"ב)

הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל

"שאלתי אם מותר מצד הדין לעשן סיגרי' בזמנינו שכבר יודעים בכירור שמזיק, והשיב דאסור".

(שו"ת וישמע משה – פסקי הגרי"ש אלישיב זצ"ל [תשע"א], עמ' תל"ו. הספר אושר בכתב ע"י חתנו הגר"ע אויערבך הי"ו ובנו הרב אברהם אלישיב הי"ו)

הגאון רבי אפרים גרינבלט זצ"ל

"בעישון שהוברר שזה סכנה אז זה מאבד עצמו לדעת ובודאי אסור לעשן ואין שום היתר".

(שו"ת רבבות אפרים ח"ה סי' תקפ"ו)

הגאון רבי אליעזר יהודה וולדינברג זצ"ל

"סבירינן למעשה שגם בחול אסור העישון, ומבחינה זאת צריכים למחות כלפי המעשנים בדרך כלל, בין על חול ובין על יום טוב".

(שו"ת ציץ אליעזר חי"ז סי' כ"א, וע"ע שם חט"ו סי' ל"ט)

הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל

"... הרבה מגדולי דורינו שאסרו בכל תוקף את העישון הסיגריות על פי ממצאים רפואיים שקבעו גדולי הרופאים בזמנינו, וחובה קדושה לציית להם".

(הליכות עולם ח"א עמ' רס"ו)

הגאון רבי יעקב קמנצקי זצ"ל

"העישון אסור לכל אדם".

(במחיצת רבינו, דרשה עמ' רס"ח, ע"ע רבי יעקב, ירושלים, עמ' 813 וס' דברי חכמים [תשמ"ו] עמ' רפ"ב ובהקדמה שם)

הגאון רבי אהרון קוטלר זצ"ל

מכתב הג"ר יחיאל פאר שליט"א ראש ישיבת דרך איתן.

הגאון רבי משה שטערן זצ"ל

"אסור לבני אדם להעלות עשן סיגארעט משום ונשמרתם את נפשותיכם".
(שו"ת באר משה ח"ו סי' ק"ס אות ט').

הגאון רבי שמואל אויערבאך שליט"א

קריאה לפעילות

"פשוט הדבר וברור שעל כל אחד ואחד מלבד שאין לו לעשן בעצמו עוד מצווה הוא להזהיר לבני ביתו נערים כמבוגרים לבל יפלו ברשת המסית ולאבד נפשם רח"ל... ויש בזה מצוה רבה להציל נפשות מישראל וגם החזקת צורך הרבים וגם זיכוי הרבים, ועוד שיכול לבוא שע"י כך ימנע גם מבני משפחתו הדבר הנורא הזה.

ולמזהיר ולנזהר תעמוד זכות הרבים לינצל מכל פגע ומחלה, והמסייעים יזכו לכל טוב המובטח לעוסקים בצרכי ציבור באמונה, ולהיושע בתוך כלל ישראל בביאגו"ץ במהרה. הכותב וחותם לתועלת הרבים שמואל באאמו"ר גאון ישראל מוה"ר שלמה זלמן זללה"ה אויערבאך".

(מתוך המלצה לאגודת חבי"ב, קרית ספר. תמוז תשס"ה)

הגאון הרב אליהו חיים בר שלום שליט"א

"ומעתה בזמננו, שארגוני הבריאות עושים כל מאמץ להודיע לרבים שהעישון הורג, ושהדבר מוכח לחלוטין, והציבור יודע מכך – וראיה שאחוזי המעשנים ירדו מאד, אם כן אצל רבים אין עוד מורי היתרא, והעישון הוא רק הפקרות שהם נוהגים בחיי עצמם, ומעתה יש להזהר לכתחילה מלקחת מעשן כבד לעדות שמא הוא מהנ"ל. והרי יש עדים אחרים".

"ועיין דברי האבני מילואים (סי' מ"ב ס"ק ו, בעניינו) שצריך להקפיד מאד בעדי הקידושין 'כדי שלא יפול שום ספק גמגום בשורש קדושת ישראל'. ולענ"ד לכתחילה יש לשים לב גם על הנ"ל שלא ליקח לעדות מעשן (כבד) היודע שהעישון מזיק לו וממשיך".

(משפט הכתובה [מהדורה שניה ירושלים תשע"א] כרך ו' מעשה העדות, כשרות העדים והחתומות בשטר עמ' שכו, שכט)

הגאון רבי אשר וייס שליט"א

"...שבעיני מעשן סיגריות זה כמו לאכול נבילות וטריפות... חמירה סכנתא מאיסורא והיום אין ספק שהעישון הורג בני אדם".

(שיעור לפ' כי תצא תשס"ז בהל' מעקה. וע"ע ריש תשובה כ"ג בהגדה של פסח מנחת אשר)

הגאון רבי ברוך מאסקוויץ שליט"א (מח' שו"ת ודברת במ)

"שמעתי מראש הישיבה מרן הרה"ג ר' דוד פיינשטיין שליט"א דהיום לפי מה שאומרים הרופאים שכמעט אחד משלשה או אחד משנים מהנוהגים לעשן סיגריות נחלים לאחר זמן במחלות חמורות רח"ל, פשוט דלפי האגרות משה (בחור"מ ח"ב סי' עו) אסור לסמוך על שומר פתאים ד' בכהאי גוונא, דמוכח שם דדעת אביו ז"ל להקל בזה אינו אלא לפי האומדנא של אותו זמן".

(קובץ לתורה והוראה, תשע"ב, עמ' 67)

הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א

שאלה: האם אלו שמעשנים שבע סיגריות ביום מותרים לעשן ביו"ט? תשובה: גם בחול אסור.

שאלה: האם זה אמת שהבטיח הסטייפלר זיע"א שמי שלא מעשן ביו"ט מובטח לו שלא יזיק לו העישון?

תשובה: שקר".

(שאלת רב עמ' צ"ב)

הגאון רבי ניסים קרליץ שליט"א

"עד ששואלים על יו"ט עדיין איני יודע היתר לעשן בחול אחרי שהרופאים קבעו שזה סכנה".

(מכתב ריש ספר חיים ללא עישון).

הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א

"קבלתי מכתבו שמבקש ממני לחתום על איסור עישון ביום טוב... גם בחול יש איסור גמור שעובר על לאוין ומסכן עצמו משום תאוותו וכמ"ש, ואין להגביל האיסור ליום טוב".

(תשובות והנהגות ח"ד סי' קט"ו וע"ע ח"ג סי' שנ"ד)